

i hvert fald ingen tvivl om, at vi vil få en lang række miljømæssige problemer. Men det ville være en god ting, hvis miljøministeren ville fortælle lidt om den sammenhæng, og om, hvordan det går med de gentagne henvendelser til Kommissionen om at få Kommissionen til at tage de danske undersøgelser om raps, hvor resistensen har spredt sig og dermed lægger op til et øget sprøjtemiddelforbrug, alvorligt. Der er tilsyneladende ikke den store bevægelse i Kommissionen i den sag.

Der har fra mange ordføreres side i dag været fremhævet, at genteknologien rummer nogle muligheder bl.a. for at sikre en bedre fødevarerforsyning til den sultende del af verden. Der vil jeg altså gerne sige, at lige så vel som man kan sætte spørgsmålstejn ved diskussionen om, hvorvidt der bliver mindre eller mere brug for sprøjtemidler, så kan man i meget høj grad sætte spørgsmålstejn ved de planer, der er om at fremavle forskellige sorter, som giver et højere udbytte, eller som er resistente over for sygdomme. Det er i meget høj grad usikkert, om de vil føre til de ønskede resultater. Det afhænger efter vores opfattelse i langt højere grad af, om der er de økonomiske og sociale og uddannelsesmæssige forudsætninger til stede i de pågældende lande for at udvikle et bæredygtigt landbrug.

Vi er meget betænkelige ved tanken om, at man rent teknologisk kan løse et fødevarerproblem. Vi har set, hvad den såkaldt grønne revolution har betydet i mange ulande, hvor man har undladt fornuftige sædskifter, hvor man har droppet de kornsorter, som har været tilpasset de lokale forhold, og i stedet for ukritisk har overført en teknologi fra den rige verden med endnu større både miljø- og fødevarerproblemer til følge.

Så den der jubelstemning omkring mulighederne for at udnytte teknologien må vi afvise og i hvert fald jo fastslå, at det ikke er dér, ressourcerne er blevet sat ind for alvor. De projekter, vi har set i Danmark, er jo stort set ensidigt projekter, hvor man søger at gøre planterne resistente over for kemiske gifte, og dem er vi som sagt grundlæggende imod.

Mange ordførere har været inde på de etiske overvejelser. Det er også noget, som vi i høj grad synes burde øve større indflydelse på beslutningerne. Det er jo nemt nok at stå heroppe og sige, at man anerkender og forstår befolkningens etiske grunde til måske at være skeptisk. Det får i reglen ikke nogen konsekvenser for de borger-

lige partier, når det drejer sig om at lovgive og sørge for en mærkning.

Endelig er der så de sundhedsmæssige konsekvenser. Jeg synes, det er meget betænkeligt, at man fra flere ordføreres side fremhæver, at der ikke er tale om nogen sundhedsmæssige problemer. Det, der er sagen, er jo, at vi ved ingenting om det. Vi har ikke været i stand til at påvise sundhedsmæssige problemer, og vi har jo kun ledt efter de ting, som vi har haft en fornemmelse af, at der var grund til at lede efter.

Der er ingen, der kan sige noget som helst om, hvordan de her ting på lang sigt vil påvirke den sundhedsmæssige situation i befolkningen, og vores overvejelser siger os så, at når der ikke er nogen særlig god grund til at indføre teknologien, så er der i hvert fald ingen grund til at løbe en risiko, som man gør på det her område.

Så af mange gode grunde burde vi være langt mere skeptiske over for bioteknologien, over for gensplejsningen, og vi burde i hvert fald som minimum sikre en total mærkning hele vejen rundt.

Men hvor står vi så i dag? Ja, for det første må man sige, at den dagsorden, der blev vedtaget i 1994, stadig væk er gældende dansk politik, og det er godt.

Vi ved, at EU-forordningen om novel food står foran en vedtagelse. De sidste forhandlinger forestår, og spørgsmålet er, hvor meget der er at gøre der. Der er stadig væk noget fortolknings-tvivl omkring forligsteksten, som skal afklares, og så må vi jo se, hvor langt vi er kommet, og hvad det fører til af danske reaktioner.

Jeg synes, det har været spændende, at miljøministeren i dag har lagt op til at overveje forskellige former for mærkningsordning, der kan supplere novel food, sådan at vi sikrer, at danske forbrugere – ud over det, der måtte blive vedtaget af fællesregler i EU – får den bedst tænkelige oplysning om de varer, der bliver markedsført.

Endelig synes vi, det er meget afgørende, og det er dagen i dag en god anledning til, at sikre, at i hvert fald som minimum de økologiske varer bliver garanteret friholdt for gensplejsede organismer, sådan at forbrugere, der foretrækker at købe fødevarer, der er helt fri for gensplejsning, har et alternativ, som de kan stole på. Det er desuden også afgørende for økologiens troværdighed, at det er sådan.

Derfor er det en god dagsorden, som er foreslået af regeringspartierne og SF, og den lægger jo op til, at der skal gøres et ganske stort arbejde